VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8103. szám | Vasárnap, 1971. április 11. | 4 oldal, 30 bani

Az akkordbérezési rendszer ösztönzést jelent a tervelőirányzatok teljesítésében

Az iratosi termelőszövetkezet növénytermesztési ágazatában évek óta a buza, a kukorica, a kender és a cukorrépa művelésére helyezték a fő hangsulyt. A jó minőségü föld és a tagság szorgalmas munkája nagyban hozzájárult a magas hektárhozamok eléréséhez. 1969-ben a hektáronként megvalósitott nagy cukorrépatermésért országos első dijat nyertek.

Tavaly a feltörő talajviz nagyban csökkentette a termést. A károk megelőzéséért a mult évben több mint félmillió lejes befektetéssel vizlevezető csatornahálózatot készitettek a gazdaság földjein. Az idei tervelőirányzatok teljesitésének feltételét tehát megteremtették. Most már a szövetkezet tagságáé a szó.

Tények bizonyitják, hogy az elmult években azonos földparcellákon eltérőek voltak a hektárhozamok. A szövetkezet tagjait a multban a megmunkált terület nagysága, nem pedig az elért hektáronkénti termés után javadalmazták. Ennek tudható be, hogy gyakran megkésve végezték a növények ápolását és a termények betakaritását, s ez kihatott a termés minőségére és mennyiségére, a gazdaság jövedelmére.

Az idei termelési terv összeállitásánál a fő hangsulyt az egységnyi területen megvalósitandó hozamra és bevételre fektették. A tervmutatókat farmokra osztották fel és tudatositották a tagokban az uj fizetési rendszer előnyeit. A kendernél például tonnánként 181 lejt, 26 kiló buzát és 36 kiló kukoricát juttatnak. A korai paradicsomnál — ezer kilogrammonként — 379 lejt fizetnek a tagoknak. A kukoricánál minden tonna után 123 lejt, 18 kiló buzát és 20 kiló kukoricát fizetnek. Ez a javadalmazási módszer előnyös mind a termelőszövetkezet, mind pedig a tagság számára. Állitásunkat példával igazoljuk: 1970-ben Tóth Rozália 1,21 hektár kukoricaterületének megmüveléséért 44 konvencionális normát kapott. Ennek pénzbe átszámitott értéke 602 lejt tesz ki. Idén, hektáronként 4 160 kilogramm szemeskukorica termést irányoztak elő. A globális akkordbérezés bevezetésével, a terv megvalósitása esetén, egységnyi terület után 765 lejt tesz ki a tagnak juttatott termény értéke és a pénz. Többlettermelés esetében többet, ha nem

Iratosi tapasztalatok

valósitja meg az előirt átlaghozamot, kevesebbet kap. A szövetkezet tagjai ilyenformán nem a normák, hanem a bő termés elérésére, tulszárnyalására törekednek.

A szövetkezet vezetői és szakemberei is érdekeltek a terméshozam növelésében, és ez meg is látszik. Idén a tavaszi munkálatokat jobban szervezték meg. 1090 hektárra szórtak vegyi tápanyagot. Amint a talajviszonyok megengedik, még 550 hektár kukorica- és kenderföldbe juttatnak mütrágyát. Idén a gazdaság adottságainak legmegfelelőbb hibridkukoricákat termesztik. Az esőzések beállta előtt előkészitették a répa és a kender magágyat. Megfogasolták a kukorica összterületét. Két nap alatt öt vetőgéppel elvetették a cukorrépa 70 százalékát. Veres József, a gépesitési alegység vezetője irányitásával Fazer József, Czank Ferdinánd, Nagy Mihály traktorosok jó minőségü munkát végeztek. A répavetés befejezése után hozzákezdenek a kender és a tengeri magvainak földbe dolgozásához. Kiss Ferenc kisegitő farmvezető, Nagy József, Hodoroagă Ioan, Jurász Lajos és Lévai István csoportfelelősök reggeltől estig a vetőgépek nyomában vannak: a munka minőségét, a kapcsoló sortávolságot ellenőrzik, utasitásokat adnak.

Idén 60 hektáron öntözéses zöldségtermesztéssel is foglalkoznak az iratosiak. Már befejezték a tervszerüsitett palántamennyiség áttüzdelését. A kéthektáros müfólia boritásu hajtatóházban szépen fejlődnek a kiültetett paradicsompalánták. Végeztek a gyökérzöldségek, a korai káposzta és a burgonya vetésével, ültetésével. A vizszivattyuk üzemképesek. Jelenleg a zöldségtermesztő farm tagjai, Tilcă Tiberiu mérnök irányitásával, a csatornahálózat előkészitésénél, a palánták gondozásánál foglalatoskodnak. Surina István, Tulcan Teodor, Nagy Viktória, Misaroș Florica, Longhiaș Lucreția és sokan mások a zöldségesben dolgoznak. Mindannyiuk célkitüzése, hogy tervfeladataik teljesitésével saját számitásaikat is megvalósitsák.

SZABÓ GYULA

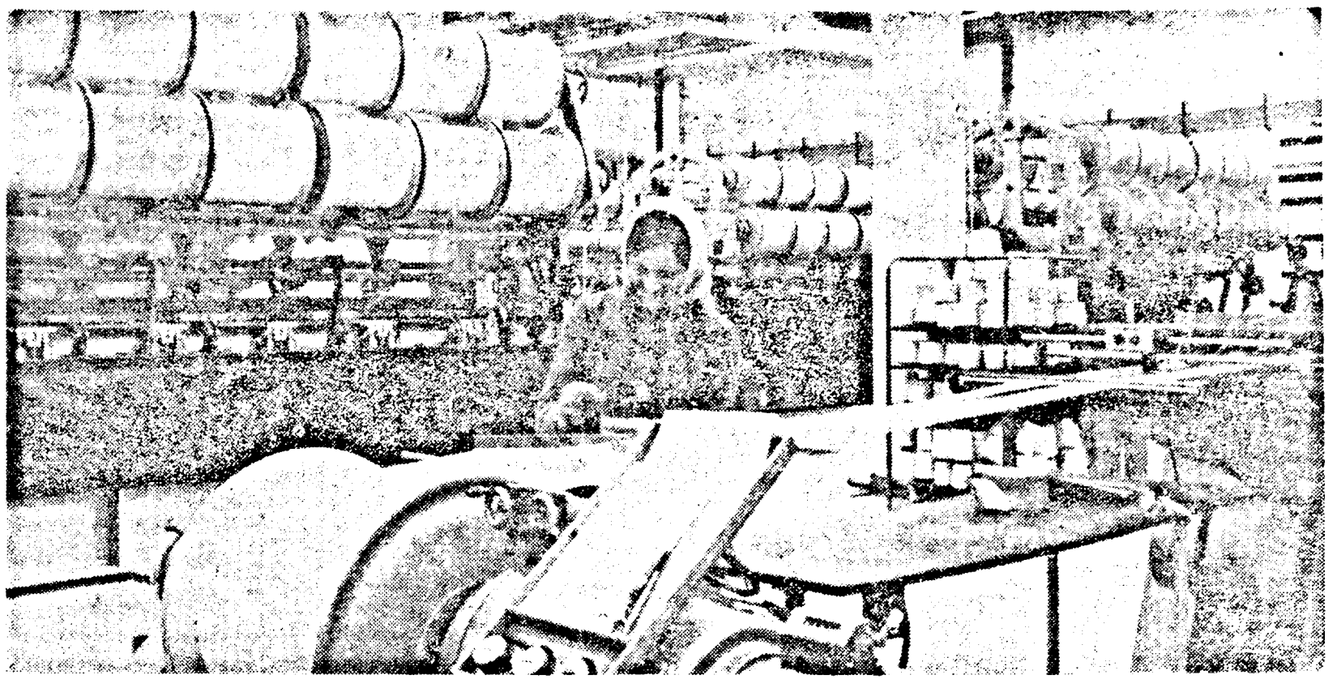

A Vörös Trikó gyáregység nemrég emelt uj részlegén korszerü gépekkel folyik a termelés.
(CANCIU MARCEL felvétele)

Lapunk tartalmából

III. oldal

A nagy évforduló köszöntésére

Vasutasok sikere

Közeledik május 8, a Román Kommunista Párt megalakulásának félszázados évfordulója. Nagyfontosságu esemény ez pártunk és egész népünk életében, tevékenységében. E nagy eseményt a vasutasok is munkájuk fokozásával köszöntik. Már az első negyedévben jelentős megvalósitásokat értek el az évforduló tiszteletére. Az össztermelési tervet 101,32, a munkatermelékenység előirányzatát pedig 103,89 százalékban teljesitették. A Vasuti Fütőház közössége arra törekszik, hogy eddigi sikereit ujabb megvalósitásokkal tetézze.

A Fütőház mozdonyvezetői biztositják a pontos, balesetmentes szállitást. Nemrég Șimandan Gheorghe mozdonyvezető, Diesel-mozdonyával a kürtösi vasutállomásról vontatta a 202-es esti gyorsvonatot. Még a kezdősebességnél tartott a szerelvény, amikor Șimandan Gheorghe észrevette, hogy tévedésből az egyik holtvágányra irányitották a vonatot. Az éber mozdonyvezetőn mulott, hogy nem történt vasuti baleset. Dicséret illeti figyelmességéért.

Teljesülnek a felajánlások

A Victoria óragyár dolgozói is arra kötelezték magukat, hogy a párt megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére számos gazdasági mutatónál terven felüli megvalósitásokat érnek el. Nos, ahogy közeledik a nagy évforduló, ugy teljesülnek a felajánlások is. Vállalták például, hogy az össztermelésnél 200 000 lejjel valósitanak meg többet az előirányzatnál. **Eddig 276 000 lejt értek el.** Az árutermelésnél 100 000 lej a terven felüli felajánlás. E gazdasági mutatónál eddig 70 000 lej értékü áruval termeltek többet. A munkatermelékenység növelése terén — egy-egy alkalmazottra — a felajánlás 150 lejt tett ki. **A megvalósitás 214 lej.** Vállalták továbbá, hogy a pártévforduló tiszteletére 1 600 órát készitenek terven felül. Szorgos munkájuk eredményeként **eddig 3 750 órát gyártottak és a vállalt 50 000 lej terven felüli jövedelem helyett 160 000 lejt könyveltek el.**

Mikor jelenik meg az uj telefonkönyv?

Mintegy 3 hete, hogy öt számjegyü a telefon Aradon. Folynak a külső és belső szerelési munkálatok, hogy az uj telefonközpont üzembe helyezésével juniusban több mint ezer, és év végéig összesen kétezer uj előfizető kapja meg telefonkészülékét. Mindez szükségessé teszi uj telefonkönyv megszerkesztését és kiadását. Ezzel kapcsolatban néhány kérdést intéztünk Arad Municipium Posta- és Táközlési Hivatalának illetékeseihez:

— Mikor jelenik meg az uj telefonkönyv?

— Az uj központ üzembe helyezésével egyidőben, pontosabban az első szakaszra tervezett több mint ezer uj előfizető telefonkészülékének bekapcsolása előtt néhány nappal, tehát junius elején.

— Fontos követelmény, hogy a telefonkönyv minél könnyebben áttekinthető legyen. A jelenlegi telefonkönyvről nem állithatjuk, hogy maradéktalanul megfelel ennek a követelménynek. Éppen ezért kérdezzük: változtatnak-e valamit az uj telefonkönyv szerkesztésén?

— Szerintünk a jelenlegi könyv összeállitási módja viszonylag sikerült. Különben is nekünk tiszteletben kell tartanunk az előfizetők igényeit. Gondolok itt a vállalatokra és intézményekre. Természetesen mi kértük a vállalatoktól és intézményektől: lehetőleg egységes elv szerint kérjék a könyvbe való besorolásukat. Tudomásunk szerint ugyanis az lehet az indokolt kifogás a jelenlegi telefonkönyvnél, hogy például a vállalatokat három helyen kell keresni: az „I" betünél (Intreprindere); a „F" betünél (Fabrică); illetve az „U" betünél (Uzină). Ennek elkerülésére már az érvényben lévő telefonkönyv kinyomtatása előtt is kértük a vállalatokat és intézményeket, hogy egységes elv szerint soroltassák be magukat a telefonkönyvbe, de nem mindenki vette figyelembe kérésünket. Reméljük, hogy most több megértést tanusitanak az ugynevezett nagy előfizetők.

— Több mint ezer uj előfizető kap uj számot. Ezzel egyidőben változik-e a régi előfizetők jelenlegi telefonszáma?

— Az összetelefonokhoz viszonyitva csak elenyésző számu változik meg és az uj könyvben már igy jelenik meg a szám.

— Az uj központ üzembe helyezésével csökken-e az eddigi központok megterhelése?

— Feltétlenül. Éppen ezért szükséges egyes telefonok számának a megváltoztatása. Juniustól tehát az összes vonalakon jobb körülmények között telefonálunk majd, hamarabb jön meg a „tónus", kevesebb lesz a hibás kapcsolás stb.

Lejegyezte: SZABÓ JÁNOS

Hatékonyabb szervezéssel

A lakások karbantartását, tatarozását, javitását az ILLA-nál három nagy komplex munkacsoport végzi. Eddig ezek munkáját ugy irányitották, hogy odavezényelték a szakembereket — a lehetőség szerint figyelembe véve a sürgősségi sorrendet —, ahol éppen szükség volt rájuk. De a gyakorlat azt mutatta, hogy igy felaprózódott a munka, mert egyidőben a város különböző pontjain kellett egyszerre megszervezni a tevékenységet. A hatékonyabb munkaszervezés érdekében a vállalat müszaki csoportjai helyszini szemlén felmérést végeztek a város kerületeiben. A tapasztaltakból tanulmányt készitettek s ennek alapján három zónára osztották fel a várost. Az első két zónába a municipium ama részei kerültek, amelyekben a legtöbb és legsürgősebb munkálatokat kell elvégezni (az egyik zóna Drăgășani városnegyedet, a másik zóna a Dimitrov utca teljes hosszában egészen a Köztársaság utjáig terjedő részt foglalja magában). A város többi része a harmadik zónának számit. Idén az első két zónában egy-egy komplex munkacsoport fog dolgozni, mégpedig ugy, hogy összpontositják a tevékenységet: egy utcasor vagy több háztömb tatarozásához fognak hozzá egyszerre, tehát tulajdonképpen nagy munkatelepet nyitnak. A szakemberek azt remélik, hogy ez a munkaszervezés hatékonyabb, gazdaságosabb lesz. A harmadik komplex munkacsoport foglalkozik a város többi részében, elsősorban a sürgős intervenciós munkákkal.

Befejeződött a müszaki-tudományos ülésszak

A IAMMBA vállalatban véget ért a kétnapos müszaki-tudományos ülésszak. Ezen a butor- és épületvasalások gyártásának technikai ujdonságait ismertették.

Szombaton hat értekezést terjesztettek elő a rendező vállalat, a Temesvári Politechnikai Intézet és az Arad Megyei Munkavédelmi Felügyelőség képviselői.

Az ülésszak „tapasztalatcseréje" fontos müszaki problémákra nyujtott megoldást. Az elkövetkező időben ezek a technikai haladás ösztönzőjeként hatnak majd.

ERDŐK, FÉRFIAK

Már negyedik évtizede, hogy Arad járdait koptatom. Szeretem ezt a várost utcáival, házaival, tereivel, s örömmel töltöm el az a tudat, hogy a hosszu évek alatt én is tettem egy-két téglát Arad kulturájának épületéhez, már ami az ifju nemzedék nevelését illeti.

Mondom, szeretem ezt a várost, pedig nem vagyok szülöttje.

Zugó erdőkkel boritott magas hegyek között láttam meg a napvilágot, felhőket karcoló havasok, sötét, titokzatos erdők között, s bár szeretem Aradot, örök szerelmese maradtam a hegyvidéknek, szükebb pátriámnak.

Nem voltam még kétéves, amikor kitört az első világégés, s már apró gyermekkoromban meg kellett tanulnom kettőt: a háborus „nincs" szót, s azt, hogy sokan azok közül, akik elmentek, nem jönnek vissza. Olyan ötéves lehettem akkor.

Éppen befejeződött az első világháboru, amikor először mentem iskolába. Szürke, kopott volt minden: az iskola, a gyerekek, az emberek az utcán, a világ is kopott volt és fáradt, nagyon fáradt... De a hegyek akkor is magasak voltak, a fenyvesek titokzatosan sötétek s ha házunk ablakából kitekintettem, láthattam a Máramarosi havasok egyik óriását, melynek csucsát majdnem mindig felhők boritották.

Kicsiny elsős voltam, amikor kezdtek hazaszállingózni a férfiak. A nagy faluban, vagy ahogyan néhányan nevezték, a kis városban mind több és több férfi járt az utcán, s ugy beszéltek, ahogy otthon tanulták: románul, magyarul, németül. Egyformák voltak: mindannyian szorgalmas, dolgos emberek, majdnem valamennyiüknek az erdő adta a mindennapi kenyeret. Azok a hatalmas, mérhetetlen erdők, melyek a hegyeket-völgyeket boritották. Hétfőn hajnalban indultak egyheti élelemmel a zugó hegyi folyó völgyében lefelé, egész héten döntötték a hatalmas fenyőket, hogy szombaton a mesterségesen felduzzasztott folyó gátvizében hosszu-hosszu tutajokkal ereszkedjenek alá a vasutállomás melletti rakpartig.

SZÜLŐFÖLDEM

A városkában akármerre ment az ember, tiz percen belül hegyoldalba ütközött. A mi házunk a folyó partján épült, nekem csak alig 100 métert kellett tennem az első hegyemelkedésig. A folyóba itt egy szikla ékelődött. Ott üldögéltünk szombatonként, néztük a tutajokat, hogy mikor ütköznek neki a sziklának. De az erőskaru férfiak evezőjükkel mindig átsegitették a tutajt ezen a veszedelmes szakaszon...

Pár évvel ezelőtt otthon jártam. Elballagtam a sziklához, leültem, s néztem a vizet, a „forgót", ahol uszni tanultam.

A tulsó oldalon, az uj töltésen éppen pöfögve jött a vonat, hosszu sor kocsit vontatva halalmas fenyőrönkökkel. Már csak emlékeimben tüntek fel azok a bátor férfiak, akik egykor oly merészen vezették a zugó vizeken a tutajokat...

LÁNG ISTVÁN

A pécskai ÁMV dumbravai farmján vasárnap is dolgoznak

Új kereskedelmi egységek

Az ország számos helységében uj kereskedelmi egységek épitését kezdték meg. Ezek az egységek, amelyeket elsősorban az uj lakónegyedekben és ipari övezetekben létesitenek, a lakosság ellátásának és kiszolgálásának további javitását célozzák. Temesváron, Galacon és Vasluion nagyáruházakat és vegyes üzleteket, csaknem valamennyi megyeszékhelyen üzletsorokat épitenek. A fővárosban a Drumul Taberei, az Armata Poporului, a Berceni, a Titan lakónegyedben és a 23 August üzem övezetében épitenek uj egységeket.

Folytatják a tavaly megkezdett munkálatokat, köztük a iași-i, konstancai, tulceai és alexandriai áruházak, a marosvásárhelyi, nagyszebeni stb. élelmiszer-, textil-, cipő- és fémvegyipari áruraktárak épitését. Figyelemre méltó, hogy a Belkereskedelmi Minisztérium első negyedévi beruházási tervét 9,1 százalékkal tulteljesitette.

Alkotó erőfeszítések minden munkaterületen

MOȚ PETRU,
a municipiumi pártbizottság titkára

A Román Kommunista Párt megalakulásának közelgő 50. évfordulója az az esemény, mely mély visszhangra talált a román nép tudatában, municipiumunk román, magyar, német és más nemzetiségü dolgozóinak alkotó energiáját is serkenti, elhatározásukat, hogy a dicsőséges jubileumot egyre jobb eredményekkel köszöntsék a szocialista versenyben tett felajánlások teljesitése és tulszárnyalása terén. Fokozzák erőfeszitéseiket, hogy mind nagyobb eredményeket érjenek el az anyagi termelés, a szellemi élet területén, s ezáltal hozzájáruljanak a párt által kitüzött feladatok teljesitéséhez, a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtéséhez hazánkban.

A municipiumi pártbizottság és annak vezetésével a párt-, KISZ- és szakszervezetek — figyelembe véve azokat a komplex feladatokat, amelyek 1971-ben municipiumunkl gazdaságára hárulnak, a Román Kommunista Párt 50 éves fennállásának megünneplésére vonatkozó határozat szellemében, valamint Nicolae Ceaușescu elvtársnak az RKP KB Végrehajtó Bizottsága és a kormány 1970 november 25-i gyülésén tartott expozéjából és az ipari központok vezetőivel tartott munkaértekezleten elhangzott beszédéből fakadó utmutatásokat — elsőrendü feladatként tevékenységük középpontjába állitották a dolgozó kollektivák mozgósitását az 1971-es évre vonatkozó tervfeladatok és felajánlások, a jelenlegi ötéves tervre a párt által meghatározott célkitüzések teljesitésére. Jelenleg a municipium minden gazdasági egységében széles körü akció folyik a nyers- és segédanyagok fajlagos fogyasztásának csökkentése, a termékek minőségének javitása és a gazdasági hatékonyság növelése érdekében.

Az üzemek vezetőségei — a pártszervezetek irányitásával — számos hatékony intézkedést hoztak, melyek eredményeit az uj termékek megnövekedett száma, a kiváló minőségü termékek részarányának növekedése tükrözi. Igy például a Textilipari Kombinátban jelentősen csökkent a maradéktermék és a bonifikáció, s ugyanakkor növekedett az első osztályu kötszövött és készáru részaránya. Nagyban javult a szerszámgépek és a butor minősége, mind a belső fogyasztásra, mind az exportra termelt áruk tekintetében. Ugyanakkor érdemes kiemelni azt a felelősségtudatot és szorgalmat, mellyel az UFRMA, a IAMMBA, a Victoria, a helyiipar, a Faipari Kombinát és más munkaközösségek dolgoznak, s melyek az első évnegyed végén jelentették, hogy teljesitettek és tulteljesitettek számos célkitüzést a május 8 tiszteletére tett felajánlásokból.

A municipiumi bizottság és a pártbizottságok ebben az időszakban fokozottabb figyelmet szenteltek olyan komplex akciók szervezésére, melyek segitik a kommunistákat, az összes dolgozókat a munkásmozgalom és népünk harci hagyományainak megismerésében. Ezek az akciók hozzájárultak a hazafias és internacionalista neveléshez, a párt vezetésével elért nagyszerü megvalósitások, valamint azoknak a távlatoknak a megismeréséhez, melyekhez pártunk marxi-lenini politikájának megvalósitása vezet.

Ahhoz, hogy a tömegeket élénk, dinamikus, tudatos tevékenység szinvonalára emeljük, mely a konkrét és a perspektivikus feladatok teljesitését célozza, lényegesen hozzájárul a pártoktatás. Az összes pártoktatási tanfolyamok és körök beiktattak és megvitattak témákat, melyek a párt dicsőséges harci multjával, a szocialista épités megvalósitásaival, a béke megóvása érdekében foganatositott külpolitikai akciókkal, az összes országokkal való gazdasági együttmüködéssel kapcsolatosak.

A municipiumi bizottság és a pártszervezetek fokozott figyelmet forditottak azoknak a nagyszerü eredményeknek a népszerüsitésére, melyeket az 1966—70-es ötéves terv időszakában ért el népünk a

(Folytatása a II. oldalon)

KINÁLAT-KERESLET

— Villáminterjú Oneț Valeriu elvtárssal, a borossebesi fogyasztási szövetkezet alelnökével —

Néhány nappal ezelőtt a borossebesi fogyasztási szövetkezetnél jártunk. Kérdéseket intéztünk Oneț Valeriu alelnök elvtárshoz:

— Kielégíti-e a vásárlóközönség igényeit a borossebesi kereskedelmi hálózat?

— Feltétlenül. Városi viszonylatban szövetkezetünk 22 élelmiszer-kereskedéssel, illetve ipari cikket forgalomba hozó egységgel, továbbá korszerű vendéglővel, kávé bárral, cukrászdával és három falatozóval-poharozóval rendelkezik. Itt jegyzem meg, hogy Borossebesben a szolgáltatásokat, különböző javításokat tulnyomó részben a helyiipar egységei látják el. Ez év elején, valamint az elmult esztendőben több egységünket korszerüsítettük, átalakitottuk, uj bútorral rendeztük be. Ezek közé sorolható a már emlitett kávé bár, az önkiszolgáló élelmiszerkereskedés, a fém- és vegyipari cikkeket árusító egység, a cukrászda, a könyvesbolt, a textil- és cipőüzlet, valamint a prăjești-i és sălăjeli vegyeskereskedés.

— Miként teljesült az elárusitási terv?

— Amint az általában lenni szokott, idén is nehezebben indult az első két hónap. Márciusban viszont, kétségen kivül behoztuk a lemaradást. Maradéktalanul teljesült az első negyedévi eladási terv. Az első két hónap forgalmának értéke, még a lemaradást tekintetbe véve is, számottevő. A kereskedelmi hálózat bevétele januárban és februárban 4 231 000 lej volt. A közélelmezési egységeké pedig csaknem félmillió. Megemliteném, hogy tavaly a borossebesi élelmiszert és ipari cikkeket árusító kereskedelmi egységekben, valamint a közélelmezésben megközelitőleg 40 millió lej értékü forgalmat bonyolitottunk le. A legjobb eredményeket a Cadaru Vasile, a Bindea Florica, az Izeli Mária, a Vrazsdeak Gyula, a Vozár János, a Braun Emil, illetve az Avram Maria, Bucatoș Victoria és a Takács Mária vezette egységek dolgozói érték el.

— Melyek a legkeresettebb árucikkek és miben mutatkozik hiány?

— Általában kelendőek az élelmiszercikkek, télidőben a konzervek, aztán a haztartási gépek, a tévé- és rádiókészülékek stb. Több fekete és horganyzott lemez kellene, meg aztán olcsó és néhány különleges márkáju dohányipari termék. Gondolok itt elsősorban a National és az Amiral cigarettákra. Jó lenne, ha megfelelő mennyiségü Albalux 4-es tipusu mosógépet, porcelán, fajansz és üvegnemüt kapnánk. Tolmácsoljak ezt, ha lehet, a megyei szövetkezeti szerveknek.

— Mik a további terveik?

— Az elkövetkező hónapokban szeretnénk növelni a vendéglő befogadóképességét, korszerüsiteni a cukrászati laboratóriumot, továbbá néhány jó, tüzbiztos árutárolót épiteni. A város központjában lángossütődét is nyitunk. Ezen tulmenően gondolunk arra is, hogy a legjobb körülmények között elégitsük ki vásárlóközönségünk igényeit.

K. J.

Prózai következtetés

A közelmultban a képernyő előtt ültem és csodáltam Lionel Hamptont és azt, amit együttesével produkált. A sorrend fontos. Be kell vallanom, bár remek dzsessz muzsikát hallottam, de mégis a zenészt csodáltam mindenek előtt. Ha ez a ferfi „civil" lenne, azt mondanank rola, tul van élete delen. Akit a teve nézők láttak, annak nem volt kora. Csak lelkesedese. Lehet, hogy ez rossz szó, de megismétlem lelkesen muzsikált ő is, együttese is. Hallgattam, néztem, s közben felmerült bennem: hogyan is állunk a lelkesedéssel? Bonyolult kérdés ez. Olyan bonyolult, mint a környező világ maga, az a világ, amely mindenek előtt szakértelmet követel tőlünk. Az a világ, amely legvint, ha valaki a szakértelem HIÁNYÁT lelkesedéssel akarja pótolni. Nem sikerülhet, de...

Van egy DE. Hogy ezt az öregedő férfit néztem, tudtam, lelkesedése nem helyettesiti, de kiegészíti virtuozitását.

A lelkesedés talan nem elengedhetetlen feltétele a jó munkának. A lélektelen, szív nélkül végzett munka azonban semmit sem ér. Persze, nem mindenki tud lelkesedni. Akiket a sors ezzel a tulajdonsággal megáldott s maguk megszerezték hozzá a szakértelmet, a tudást, csodákra képesek, akár művészek, akár kétkezi munkából élnek. Igen, tudjuk, vannak emberek, akiknek táncol a szerszám a kezükben. Ők azok, akik kielégülést találnak munkájukban, akik a nyolc órát nem robotnak, terhes kötelességnek, hanem emberségük természetes részének érzik.

Hogyan is állunk a lelkesedéssel? Néha összekavarjuk a fogalmakat. Elfelejtjük: a lelkesedés igazán nem a munka előtt, hanem KÖZBEN segit. És szükségünk van rá, mint a tudásra.

Ha nem találnám tul prózainak, még azt is leirnám, hogy a lelkesedés olyan lelektani tényező, amely kihat a termelés mennyiségére és minőségére egyaránt. Ez igy, tulságosan földhözragadt gondolatnak tünik. Mégis, ujra meg ujra rá kell jönni arra: IGAZ...

(t. gy.)

KIKELET.

Sok bába közt...

Nemcsak rólam van szó

Nem, nem folytatjuk a mondatot, hiszen biztosan mindenki ismeri a szólásmondást. Nos, egy ilyen esetre — persze, nem szó szerint értve — hivták fel a figyelmünket a minap a Köztársaság utja 96 számu ház lakóit. Itt ugyanis, miután kiköltöztették a Készruhagyár műhelyeit, olyan áldatlan állapot alakult ki, amely a már emlitett szólásmondás létjogosultságát bizonyitja.

De nézzük a tényeket: a Készruhagyár műhelyei kiköltöztek ugyan, de itt maradt a garázs. Ugyanitt van az Artex szövetkezet autói számára a bejárat. S ráadásul a hátsó udvaron tüzelőanyag raktára van a szövetkezetnek és a nvomdának. Utóbbinak még egy fedett szin alatt papir lerakata is.

A kapu alatt, az udvaron, valamint a „tüzelőtelepen" sok a szemét, nagy a rendetlenség. Hogy miért? Mert senki sem törődik a tisztaság megőrzésével. Az Artex szövetkezet — ugy tünik — megnyugtatja az, hogy havonta egy bizonyos összeget a 96. számu ház lakóbizottsága rendelkezésére bocsát, amivel hozzájárul a takaritásra alkalmazott személy béréhez. Azt viszont nem ellenőrzi: a gépkocsivezetők ügyelnek-e a tisztaságra és arra, hogy például ne boritsák fel a kapuban elhelyezett és a háztartási szemetet tárolására szolgáló bödönöket. A Készruhagyár sofőrjei „otthonosan" dolgoznak, április 8-án például egy régóta az udvaron „buslakodó" gépkocsijukat vágták darabokra, az ICM elszállitotta a fémalkatrészeket, de a többi hulladék ott maradt szanaszét az udvaron.

A „fatelep" tüzbiztonsági szempontból is kifogásolható. Sehol sem láttunk például figyelmeztető táblát, képet vagy feliratot, hogy ne gyujtsanak itt tüzet és ne cigarettázanak. S igy erre nem is ügyel senki.

Jó lenne, ha a sok „bába"... bocsánat, a sok gazda (az Artex szövetkezet, a Készruhagyár, és a lakóbizottság) közösen tárgyalná meg a tennivalókat.

Rendet kell teremteni a Köztársaság utja 96. szám alatti ház udvarán.

(—ó —s)

Alkotó erőfeszítések...

(Folytatás az I. oldalról)

szocialista épitőmunkában, a X. pártkongresszuson meghatározott, a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom épitését célzó program népszerüsitésére. Ilyen vonatkozásban különböző előadásokat, szümpozionokat, térképpel illusztrált ismertetőket, versenyeket és más akciókat szerveztünk.

Nagy népszerüségnek örvendtek azok az akciók, melyek keretében pártaktivisták, a megyei és municipiumi bizottság bürójának tagjai, a központi sajtó szerkesztői, az RKP KB lektorai különböző előadásokat tartottak a dolgozók, a pártaktiva, a propagandisták, a tanerők, az orvosok, a jogászok és más értelmiségi kategóriák előtt. Ezek az előadások foglalkoztak pártunk és államunk politikájának legfontosabb időszerü kérdéseivel, azokkal a feladatokkal, melyek a jelenlegi ötéves tervben egész népünk előtt állnak. Ezen a téren megemlithetjük az olyan előadásokat, mint: „A Roman Kommunista Párt — a nép politikai vezető ereje, a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtésének müvében", „Az RKP megalakulása — a romániai munkásmozgalom történelmi jelentőségü momentuma", „Románia — aktiv tényező a békéért és a nemzetközi együttmüködésért folytatott harcban" stb.

A municipiumi pártbizottság számos olyan esemény megünneplését szervezte meg, melyek nagy jelentőségüek voltak munkásmozgalmunk történetében. Ezek között jelentős helyet foglal el az 1920-as általános sztrájkról való megemlékezés. A klubokban és kulturotthonokban különböző rendezvényeket szerveztünk, a párt 1945-ben tartott országos konferenciájáról, a kőolajmunkások és vasuti munkások 1933-as harcairól, megünnepeltük Engels születésének 150. évfordulóját stb.

Számos akció, melyet a párt megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére szerveztünk, az ifjusághoz és a diákokhoz szólt. E célból az ifjusági szervezetek a municipiumi pártbizottság irányitásával szümpozionokat, irodalmi összeállitásokat, régi pártagokkal való találkozásokat rendeztek, megszervezték a Lapok a történelemből cimü előadássorozatot és „A romániai munkás- és kommunista mozgalom történetének mozzanatai" elnevezésü versenyt, mely a vállalatokban, intézményekben, iskolákban folyt. Ez utóbbi akciók hozzájárultak ahhoz, hogy fiataljaink megismerkedjenek hazánk és pártunk történelmének egyes fontos momentumaival, azokkal a nagyszerü távlatokkal, melyek az uj generáció előtt állnak.

Februárban a municipium ifjusága 10 napon keresztül részt vett az Ifjusági társadalom-politikai könyvek dekádja elnevezésü akcióban. Ez alkalommal fiataljaink találkoztak a megyei és municipiumi pártbizottság bürójának tagjaival, megnézhették a társadalom-politikai könyvek kiállitásait, beszélgethettek irókkal, részt vehettek nevelő témáju vitákon, a haza és a pártnak szentelt szavalóesteken.

A közelgő 50 éves évforduló alkalmat nyujtott arra, hogy megpezsdüljön a profeszionista intézmények, a szakszervezetek és a municipiumi kulturotthonok amatőr együtteseinek kulturális-művészeti tevékenysége. Ezek az együttesek müsortervükbe iktattak olyan müveket, melyek a nép és a párt harci multját idézik fel, tükrözik dolgozóinknak azt a tevékenységét, mely a párt által kitüzött célkitüzések teljesitését célozza, valamint az e tájon élő román és más nemzetiségü dolgozók kulturális-művészeti hagyományait.

Az elkövetkező időszakban az egész politikai és kulturális nevelői munka ujabb értékekkel gazdagodik. A vállalatokban, intézményekben, iskolákban, a klubokban és kulturotthonokban előadásokat, szümpozionokat, politikai ismertetőket, a társadalom-politikai témáju könyvekkel kapcsolatos akciókat, irodalmi összeállitásokat, A Kommunista Párt és a Romániai Forradalmi és Demokratikus Mozgalom Történetének Muzeumába, valamint Doftanára kirándulásokat, kiállitásokat stb. szervezünk.

A kommunisták, az összes dolgozók által kifejtett tevékenység, a különböző területeken elért eredmények beszédesen bizonyitják azt a mély hüséget, melyet egész népünk a párt politikája iránt tanusit, elhatározását, hogy harcolni fog a Román Kommunista Párt X. kongresszusán elfogadott program valóra váltásáért.

Tájékoztató

1971
Április
11
Vasárnap

Napkelte: 5.40; napnyugta: 18.55 órakor. Az évből eltelt 101 nap, hátra van még 264.

■ 1842-ben hunyt el Körösi Csoma Sándor

■ 1901-ben született Theodor Rogalski román zeneszerző

■ 1905-ben született József Attila, költő.

filmek

DACIA: A sziciliaiak klánja (9, 11.30, 14, 16.30, 19, 21).

STUDIO: Jár a baba, jár (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).

MUREȘUL: Az utolsó ereklye (10, 14, 16, 18, 20).

IFJUSÁGI: Z (11, 14), Jószerencse malma (16, 18, 20).

VICTORIA: A monzai apáca (11, 15, 17, 19).

PROGRESUL (Ujarad): Farsang (15). Várj, míg besötétedik (17, 19).

SOLIDARITATEA (Gáj): A csendőr házasodik (17, 19).

CFR (Grădiște): Háromszor Bukarest (17). Mulatság (19).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA

LIPPA: Távol a világ zajától.

PÉCSKA: Az utolsó mohikán.

BOROSJENŐ: A föld alatt. Brabanti Genoveva.

KISJENŐ: Kastélylakók. Egy olasz Amerikában.

SZENTANNA: Karácsonyfa.

NAGYLAK: Lépések a Hold felé. Hibernatus.

KÜRTÖS: Tom Sawyer kalandjai. Patricia és a zene.

PANKOTA: Az élet nem bocsát meg. King Kong megszökik.

VILÁGOS: Öt ember az uton. A Szent bosszuja.

BOROSSEBES: Az idegen. Találkozás.

KÖRÖSBÖKÉNY: Madarak.

VINGA: Hibernatus.

Világszínvonalon

A közelmultban müszakilag világszinvonalon álló gép érkezett a Textilipari Kombinátba. A müszaki-minőségi ellenőrző osztályon elhelyezett gép sugarainak hatására a vizsgált poliészterrost fluoreszkálóva válik, a mürost pedig megőrzi eredeti szinét. Șiclovan Mircea technikus, a minőségi ellenőrző osztály munkatársa elmondotta, hogy a gép segitségével tizpercenként 60—70 orsó müszálat vizsgálhatnak meg. Ezt szabad szemmel el sem lehetne végezni, mert igy nem különböztethető meg a poliészter a mürosttól. A gép üzembe helyezésével tehát ujabb lehetőség adódik a termékek minőségének további javitására.

(Dobrea I. Petru pályázatunkra beküldött levele nyomán)

rádió

Vasárnap, április 11.

BUKAREST I.: 6.00—8.00 Reggeli zenés müsor. — 9.00 Falumüsor. — 10.00 Asszonyok félórája. — 11.05 Népzene közkivánatra. — 12.00 Mindenről mindenkinek. — 13.30 A vidámság hullámhosszán. — 15.30 Népzene. Szólisták: Irina Loghin és Ion Cristoreanu. — 16.00 Sport és zene. — 19.15 Elisabeth Schwartzkopf énekel. — 20.00 Al. Philippide esti jegyzete. — 21.30 Slágerparádé. — 22.30 Románcok — 23.02 tánczene. — 0.03—6.00 Éjszakai esztrádmüsor.

BUKAREST II.: 6.00—8.00 Reggeli zenés müsor. — 9.00 Könnyüzene. — 10.05 Filmzene. — 11.00 A craiovai Oltenia Filharmónia szimfonikus zenekarának hangversenye. Vezényel: Erich Bergel. Szolista: Corneliu Rădulescu. — 13.00 Zenés varieté. — 14.30 Aki tud, nyer — verseny. — 16.00 Térzene. — 17.05 Zenés szórakoztató müsor. — 18.30 Részletek Lopez Madridi herceg cimü operettjéből. — 19.13 Rádiószinház. Lucia Demetrius egyfelvonásosa. 20.05 A Rádió irodalmi folyóirata. — 22.00 Tánczene. — 24.00 Román szimfonikus zene.

A KOLOZSVÁRI RADIÓ MÜSORÁBÓL

ROMÁN NYELVEN: 7.30 Bihari tájakon: Madaras község — 1971. 7.50 Ajándékmüsor a könnyüzene kedvelőinek.

MAGYAR NYELVEN: 8.15 A kolozsvári diáktavasz — 1971. 8.50 Harc a kapitalista kizsákmányolás ellen — Vajda András dokumentumriportja.

Hétfő, április 12.

BUKAREST I.: 6.00—9.30 Reggeli zenés müsor. — 10.30 A tudomány a béke szolgálatában. — 10.40 Részletek Lehár Vigözvegy c. operettjéből. — 11.35 Vasile Popovici dalaiból. — 12.30 Népzene — közkivánatra. — 13.27 Zenés fejtörő. — 14.00 A hét zeneszerzője: Theodor Rogalski. — 15.35 Esztrádzene. — 17.00 Az ifjuság hullámhosszán. — 20.00 Zaharia Stancu esti jegyzete. — 20.30 Rádiószinház. Horia Lovinescu: Találkozások. — 21.40 Slágerparádé. — 22.55 József Attila verseiből. — 0.03—6.00 Éjszakai esztrádmüsor.

BUKAREST II.: 6.00—8.10 Reggeli zenés müsor. — 8.25 Hires előadóművészek: Yehudi Menuhin. — 9.35 Maria Păunescu, Pop Simion és Ion Milu énekel. — 11.05 Müsor kisgyermekeknek. — 12.15 Luigi Ionescu énekel. — 13.15 Déli hangverseny. — 14.30 A könyvek élete. — 15.20 Dalok és népi táncok. — 16.30 A főváros hangversenyéletéből. — 17.58 Alexandru Demetriad zongorázik. — 19.30 Képzőművészeti adás. 20.30 Könnyüzene. — 21.30 Tudományos kilátó. — 22.00 Beethoven Tavasz szonátája Henryk Szeryng és Artur Rubinstein tolmácsolásában. — 23.05 Dvorák c-moll gordonkaversenye. — 24.00 Román szimfonikus zene.

A BUKARESTI RÁDIÓ MAGYAR NYELVŰ ADÁSA

Délelőtt 11 óra 20 perctől — 11 óra 45 percig a 202, 261, 330 és 477 méteres hullámhosszon, valamint este 19 óra 30 perctől 19 50 percig a 202, 261 és 330 méteres hullámhosszon beszámol az ország és a nagyvilág eseményeiről.

A KOLOZSVÁRI RÁDIÓ MÜSORÁBÓL

MAGYAR NYELVEN: 6.30 Reggeli krónika. 6.40 Zene. 16.30 Hangos hiradó. 16.40 Heti müsorismertetés. 16.45 „egyszerü szavakkal mondom..." — a mikrofonnál Hajdu Győző. 16.50 Ferenc Mária és Veress Zoltán népdalokat énekel. 17.00 Iskolarádió: az első országos magyar irodalomtörténeti olimpia résztvevői a hazaszeretetről. 17.10 Ki mit szeret? — könnyüzene. 17.35 „Hősi dal" II. Horváth Imre: „Hősnél többek" — elmondja László Gerő.

időjárás

Kezdetben meleg idő, majd északnyugati irányból lehülés várható. Változó felhőzet a déli és északi országrészeken, ahol szórványos esők is várhatók. Általában gyenge szél. Hőmérsékleti értékek éjszaka 0 és 10 fok között, nappal pedig 12 és 22 fok között; helyenként ennél is magasabb.

Újdonságok bemutatója

Pénteken és szombaton az Astoria szálló elsőemeleti fogadótermében tartották meg az ujdonságok bemutatóját, a Textilipari Kombinát, a Libertatea cipőgyár, a Progresul és Electrometal helyiipari vállalatok, az Artex szövetkezet. A Higiéna szövetkezet divatos nappali és alkalmi hajviseleteket mutatott be. Az ujszerü rendezés alkalmat adott a nézőknek véleményük kifejezésére is azáltal, hogy kérdőivekre felirhatták, melyik modellt hogyan minősitik. Igy az előállitó egységek és a kereskedelmi szervek is megismerhetik a vásárlók érdeklődését, s az üzleteket az általuk kért készruhákkal, cipőkkel, napszemüvegekkel, esernyőkkel látják el.

A közönség izlésnevelését, tájékoztatását a bemutatott modelleken kivül nagyban elősegitette a Higiena szövetkezet is, hiszen a szép ruhához, egyéniséghez és alkalomhoz illő frizura is szükséges.

A rendezvény kellemes hangulatát fokozta a zenekar, és az énekesek előadása, az Astoria izletes konyha- és cukrászati készitményei.

A város tisztántartásáért és szépitéséért kezdeményezett akció egyik célkitüzése a virágvások, zöld területek létesitése, karbantartása, gondozása. Több utcában a lakók — igen helyesen — már hozzá is láttak a virágvások felásásához, a fü és virágmagvak vetéséhez. De hiba az, hogy a gyomot s vele együtt elég nagy mennyiségü földet is, az uttestre rakják. Ezután, az arra haladó gépkocsik szétszórják azt az utcában vagy behordják a központba. A Városi Közüzemek köztisztasági hivatala kérésére ezuttal is felhivjuk az utcák lakóinak figyelmét: a gyomot és a fölösleges földet gyüjtsék kupacokba az ágyások közé (ne dobják az uttestre), hogy innen szállitsák el azt a szemeteskocsik.

★

A Városi Közüzemek köztisztasági hivatalánál tudtuk meg, hogy a jövőben nagyobb gonddal takarítják, mossák majd a piacokat. A köztisztasági hivatal elegendő számu szemetes kocsit, locsoló autót és utcaseprőt mozgósit erre a munkára.

hangverseny

Az Aradi Allami Filharmónia szimfonikus zenekara vasárnap, április 11-én délelőtt 11 órakor hangversenyt ad a Kulturpalota nagytermében. Vezényel MIRCEA CRISTESCU érdemes művész, közremüködik AGOSTON ANDRÁS, a lipcsei, moszkvai és bukaresti nemzetközi versenyek kitüntetettje.

Müsoron: FÁTYOL Turbinák, szimfonikus mozdulatok, BRUCH g-moll hegedüverseny, MOZART g-moll, 40. számu szimfónia.

Ugyanezt a müsort vasárnap délután fél 6 órakor a lippai városi kulturházban is előadják.

televizió

Vasárnap, április 11.

8.45 Reggeli torna
9.00 Vasárnapi matiné gyermekeknek
10.00 Falumüsor
11.00 Közkivánatra: Cassius Clay-Joe Frazier ökölvivómérkőzés (ismétlés)
12.00 A haza védelmében
12.30 Strauss-hangverseny
13.00 Magyar nyelvü adás.
14.30 Constantin Arvinte zeneszerző folklór-feldolgozásaiból
14.40 Rögbi: Románia-Olaszország. Nemzetek Kupája keretében — közvetités a Dinamo stadionból.
16.15 N-studió
18.00 Egy a kettő közül — vetélkedő — közvetités Aradról
19.15 1001 este — gyermekeknek
19.30 Hiradó
20.00 Ötven év — ötven visszaemlékezés
20.15 Folklórmüsor
20.40 A texasi uttörők — játékfilm, országos bemutató
21.55 Doina Badea énekel
22.20 Hiradó, sport

Hétfő, április 12.

18.00 A film
18.20 Népi zene
18.40 Gazdasági szemle
19.10 Hirdetések
19.15 1001 este — gyermekeknek
19.30 Hiradó
20.00 50 év — ötven visszaemlékezés
20.15 Viharlovag — folytatásos film
21.05 Országjárás — vetélkedő
22.15 Egyetemi melódiák
22.30 Hiradó
22.40 Sport

Postaláda

ROTHEN PÉTER, ARAD. Arról ir, hogy a Lenin körut 33/35 szám alatti lakásán, pontosabban annak két helyiségében egész télen igen gyatrán müködtek a fütőtestek. Mivel más olvasóinktól is kaptunk hasonló észrevételeket, szándékunkban áll megvizsgálni, hogy általában mi az oka a hibák kijavitása körüli huzavonának.

Apróhirdetések

ELADÓ, elfoglalható ház fürdőszobával, kerttel, szőlővel Kisjenőn, Avram Iancu tér 1, Gagea, telefon 156 (152)

ELADÓ, ház Oituz utca 143, érdeklődni egész nap (136)

ELADÓ, elfoglalható 2 szobás, összkomfortos belvárosi ház, Simion Bálint utca 11 (143)

ELADÓ, ház lakáscserével, Plugarilor utca 7, az Udrea utcából (141)

ELADÓ, ház nagy udvarral, lakáscserével, Dózsa György utca 195 (142)

KERESEK megvételre 2 szobás első emeleti erkélyes blokklakást, Dózsa György utca 195 (142)

ELADÓ, elfoglalható ház 3 szoba, mellékhelyiséggel, Bolintineanu utca 8 (148)

VESZEK 2—3 szobás blokklakást, 1—II. emeleten. Eladok 3 szobás villát. Bucura utca 3. Pop (151)

ELADÓ, elfoglalható központi kétszobás, összkomfortos lakás, Desseanu utca 2. lakás 1, telefon 1—16—95 (145)

ELADÓ, jó állapotban lévő rövid zongora, érdeklődni telefonon 1—32—31 (140)

ELADÓ, szekrények, konyhaszekrény, asztal, fotelek, falióra, tükör, Sebesului utca 6, lakás 4. (154)

ELADÓ, kombináltszoba, egyszemélyes, kifogástalan minőségü, Narciselor utca 25, 10—18 órakor (144)

ELADÓ, jó állapotban lévő külföldi gyermekkocsi, November 7 utca 19 (146)

ELCSERÉLNÉM, blokklakásért központhoz közeli, komfortos kertes házamat, Răchitei utca 22 — Tisztviselőtelep (147)

KERESEK butorozatlan szobát, Mărășești utca 27, lakás 2 (150)

KERESEK, megbizható bejárónőt, érdeklődni telefonon 1—32—31 Transilvaniei utca 5 (140)

KÖSZÖNETNYILVANITAS

KÖSZÖNETET mondunk mindazoknak, akik részt vettek a drága feleség, rokon, Fischer Rózsi temetésén és fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek.

A Fischer — Tau család (149)

A Népi Egyetem müsora

HÉTFŐN, április 12-én 17.00 órakor: Ismeretlen emberek az alig ismert kontinensről (vetitéssel) FILIP MANOLIU tanár

HÉTFŐN, április 12-én 18.30 órakor: Az RKP harcának tükröződése az utóbbi évtizedek irodalmában DAN SMINTINESCU egyetemi tanár, Bukarest

KEDDEN, március 13-án 17.00 órakor: Octavian Goga — Az ember és müve DAN SMINTINESCU egyetemi tanár, Bukarest

SZERDÁN, április 14-én 17.00 órakor: Az orvostudomány aktuális kérdései dr. WEISS ȘTEFAN főorvos

CSÜTÖRTÖKÖN, április 15-én 17.00 órakor: Az antibiotikumok korszaka az orvostudományban (II.) dr. BEAU ALEXANDRU főorvos

PÉNTEKEN, április 16-án 17.00 órakor: A szocializmus és erkölcsi értékei (művészi film) CRAIU ANANIE tanár, a KISZ Arad megyei bizottságának titkára

Az előadásokat a Barátság Házában tartják, Köztársaság ut 78 szám I. emelet, telefon 1—17—13.

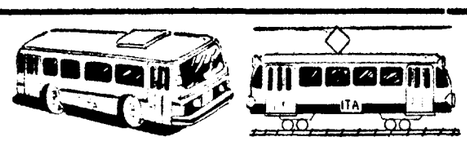

Az aradi Szállitási Vállalat

Victoriei út 35-37

1971 junius 1-i kezdettel

háromhónapos továbbképző tanfolyamot szervez gépkocsivezetők részére

a D fokozat elnyerése érdekében, az 520/1959 számu MTH értelmében.

A jelentkezőkkel három évi munkaszerződést kötnek és a tanfolyam elvégzése után havi 1400-1917 lej fizetéssel sorolják be őket. A három hónap idejére a jelentkezőket kiveszik a termelésből.

A beiratkozási kérvényeket május 10-ig lehet benyujtani az alábbi okmányok csatolásával:

— ujtipusu születési bizonyitvány — hitelesitett másolat
— a C foku vezetői jogositvány másolata
— orvosi bizonyitvány
— munkakönyv, melyből kitünik, hogy a jelentkező több mint 3 éve dolgozik, mint gépkocsivezető.

Minden további felvilágositást a Szállitási Vállalat autóbusz osztálya (Micu Vasile elvtárs) nyujt naponta 9-15 óra között az 1-28-90, 1-28-91 és 1-28-93 telefonszámon.

(260)

Az Arad megyei Községgazdálkodási Vállalat

közli, hogy vasárnap, április 11-én szünetel a fütés és a melegviz szolgáltatás

(273)

MŰVELŐDÉS ÉS IRODALOM

VL '71

Tévé közvetítés Aradról

Vasárnap, április 11-én a bukaresti tévé egyenesben közvetíti a Kulturpalotából a KETTŐ KÖZÜL AZ EGYIK elnevezésü művészeti vetélkedőt, melyen aradi és temesvári versenyzők mérik össze tudásukat.

A vetélkedő témája: A román képzőművészet kiemelkedő alakjai. Játékvezető MUSTAȚĂ ION tanár. A verseny 18 órakor kezdődik, az ajtókat 17.45 órakor bezárják.

Ion Băieşu: A BŰNÖS

A Studió 197-ben az Aradi Állami Szinházhoz szerződött fiatal rendező, ALEXA VISARION alkalmazta szinpadra ION BĂIEŞU A BŰNÖS cimü kétszereplős drámáját.

Két évvel ezelőtt a Megbocsátás (Iertarea), Băieşu legsikerültebb szindarabja érdekes, izgalmas szinészi alakitásra, hasznos müvészeti eszmecserére nyujtott lehetőséget. Feltételezhetően az akkori sikereken felbuzdulva határozta el a szinház a szerző egy másik müvének a bemutatását.

A bünös kétségkivül gyengébb alkotás a Megbocsátásnál. Magán viseli a kezdettel járó konstrukciós hibákat. Ám, ha az összevetésről lemondunk és A bünöst Alexa Visarion szinpadra fogalmazásában vizsgáljuk, hamarosan rádöbbenünk: ez a Băieşu dráma is az érzelem és gondolat gazdagságával hat a nézőre.

Az emberi felelősség sokat vitatott témájához nyul a szerző. Nem hoz fel uj érveket, nem tapos járatlan ösvényeken. De nem is szükiti le ezt a nagyon összetett, nagyon bonyolult fogalmat egyetlen jelenség tárgyalására.

Băieşu világosan, közérthetően fogalmaz: felelősek vagyunk tetteinkert. Felelnünk kell az embertársaink ellen elkövetett aljasságokért. Ez társadalmunk, szocialista rendszerünk humanista alaptörvénye. A gyilkosság büne sem évülhet el.

Az irói hitvallás szépen, tisztán csendül ki a darabból. Más kérdés az, hogy milyen mértékben sikerült a szerzőnek az egyéni drámán, a személyes igazságszolgáltatás mindenkiben létező (a darab hősnőjében is) vágyán tullépve társadalmi konfliktussá süriteni a prob-

Országos bemutató a Stúdió teremben

lémát. Ugy érzem, itt rejlik a darab buktatója.

A dráma hősnője husz esztendeig nyomoz vőlegényének gyilkosa után. S mikor rátalál, nem szolgáltat menten igazságot. Figyeli, nyomon követi a férfi minden cselekedetét. Évek multán leplezi le a gyilkost, amikor az már-már elfeledte tettét, elcsititotta háborgó lelkiismeretét és a boldogság küszöbén áll. „Talán megbocsátottam volna neki, ha látom, hogy boldogtalan, hogy szenved. De ő emberként akart élni." — vallja a dráma női szereplője. Ezért csap le áldozatára annak esküvője napján. De akkor sem adja át rögtön az igazságszolgáltatásnak, hanem a lelki terror minden eszközével készteti vallomásra és kergeti a megsemmisülésbe.

Băieşu tudatosan kreálta ezt az abszurd szituációt, mely lélektanilag lehet indokolt, ám a mondanivaló szempontjából már sokkal kevésbé az.

Alexa Visarion rendezőnek sem sikerült teljes mértékben áthidalnia ezt a dramaturgiai szakadékot. A „miért?" valahol mélyen ott motoszkál az előadásról távozó néző agysejtjeiben.

A szerző csak az utolsó jelenetben nevezi meg hősnőjét. Hiszen nála nem a szereplők kiléte a fontos, hanem azoknak az erkölcsi normáknak az általánositása, melyek cselekedeteik mozgatórugói.

A nő az önuralom, a konok vitorialipani kitartás megtestesitője. Mindezt remekül eleveniti meg ZOE MUSCAN. Am a dráma hősnőjének érzelmi skálája sokkal gazdagabb. A fájdalomnak, a kételynek, a lelki egyensulyát korán elveszitő, megkeseredett ember jellemrajzának tükrözésével adósunk maradt.

IULIAN COPACEA egy-egy gesztusa az önmagával meghasonlott ember lelki világának kifejezője. Husz esztendeje bujdosik a felelősség elől. Várja, hogy bünt feledésbe merüljön, elévüljön.

Copacea ezernyi szint képes felvillantani: a félelemtől és a hisztériától a lelkiismeretfurdalásig és az őszinte megbánásig. Tul sok a lelkizés egy gyilkosnál. Egy olyan embernél, aki 1946-ban a legbrutálisabb módon kinozta meg a falu kommunistáit. Nem a szinész, és nem a rendezői felfogás, a szöveg konstrukciós hibája ez. Copacea tulságosan emberi vonásokkal ruházta fel a férfi alakját, akiben a lelkiismeretfurdalásnál és az őszinte megbánásnál még most is erősebb a ketrecbe zárt vad tehetetlensége."

Alexa Visarion első aradi rendezése igéretes. Különösen az atmoszféra teremtésben jeleskedett. A drámai feszültséget a gyilkos leleplezéséig szinte kitapinthatoan tudja fokozni.

GYORFFY ÉVA puritán egyszerüségü szinpadán az egyetlen diszlet a széles, kétszemélyes heverő is szimbólum. A társtalanság, a kátyuba fulladt élet jelképe.

A bünös bemutatása érdekes müvészi kisérlet. A darabról, az előadás egyes jeleneteiről vitázni lehet, de közömbös maradni iránta annál kevésbé.

PUSKEL PÉTER

Előzetes filmkockák

Mihai Viteazul

A hazai közvélemény már gyártása idején (két évig készült) rendkivüli érdeklődéssel várta. Bemutatása, a sajtóvisszhang, milliós közönségsikere mutatja, hogy megszületett a legnagyobb román müvészfilm.

A premiert megelőzően érdekes kerekasztal értekezlet anyagát közölte a Cinema. A megbeszélésen felszólalt Virgil Cindea akadémikus is. A reszvevők bár látványos, szerzői film-nek tekintik, Cindea akadémikus lirai jellegü müalkotás-nak. Titus Popovici kitünő forgatókönyvével egyidőben iródott Paul Anghel Mihai Viteazul drámája, a Nagyhét is. Aradon is bemutatták s igy az összevetésre hamarosan adott lesz az alkalom.

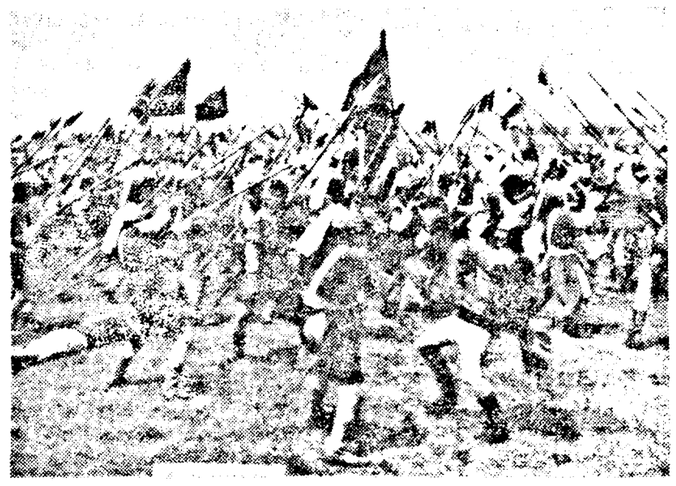

A kritika hangsulyozza, hogy az alkotók a XVI. század történelmi eseményeit a problematika aktuális vonatkozásaiban szólaltatják meg, a film tehát ilyen értelemben is kulturális tett. A forgatókönyv nyilvánvaló utalásokat tartalmaz jelenünkre, bizonyitva a román nép kontinuitását hazánk földjén, függetlenségért vivott harcának hagyományait, küzdelmét az évszázados álmok megvalósitásáért, az egyesülésért, a társadalmi egyenlőségért. A film ábrázolja Mihai Viteazul egész uralkodását, s igy megrajzolja a központi hős erkölcsi portréját. Mihai Viteazul egyénisége sajátosságát és bonyolultságát, a nagy hadvezért, államférfit és gondolkodót, akit kortársai nem értettek meg, különböző oldalakról megvilágitva láthatjuk. „A kard poétája, egy rajongó, álmodozó" volt, amint Iorga irta, s ezt Amza Pelea élete nagy szerepeként állitja elénk.

A kétrészes (I. Călugareni; II. Az egyesülés) panorámikus filmet a bukaresti és az ország városainak (240 színész, tiz vidéki szinházból) legjobb müveszei, statiszták ezrei (katonák, parasztok) s a hadsereg közremüködése valósitotta meg.

Irina Gărdescu (Rossana), Florin Piersic, Septimiu Sever, Ilarion Ciobanu (a Buzescu-fivérek), Ion Besoiu (Báthory Zsigmond), Emmerich Schäffer (Basta), Olga Tudorache (Teodora), Kovács György (Báthory András), Ioana Bulcă (Stanca), Sergiu Nicolaescu (Szelim pasa) stb. nagyszerü alakitását, Sergiu Nicolaescu rendezésének jelessegeit, George Cornea felvételeinek virtuozitását, Oláh Tibor zenéjének atmoszféra teremtő erejét hangsulyozza a kritika.

A DACIA mozi kedden kezdi vetiteni a hazafiság e nagy filmjét s ez kétségtelenül a jövő hét legnagyobb, legnevezetesebb kulturális eseménye lesz.

M. I.

Szapárligeti mérleg

Nehéz szivvel hagyott itt bennünket ebben az évben a keményfogu tél. De a naptár és a melegen sugárzó nap már a tavaszt hirdeti: Megpezsdül az élet a határban, gépek zakatolása és az emberek vidám hangja veri fel a tél folyamán mély álomba merült szántóföldeket.

Elérkezett az ideje annak, hogy falusi müvelődési otthonaink felmérjék a közmüvelődés mérlegét. Hogyan sikerült megvalósitaniuk a téli terveket, elképzeléseket, milyen mértékben vált a kulturotthon a falu müvelődési központjává.

Hasonló felmérés készült Szapárligeten is. Mint ismeretes, a faluban románok, magyarok, szlovákok, németek élnek, dolgoznak, vállvetve, egymást segitve. Ezt a tényt figyelembe véve nem volt könnyü az igényeket kielégiteni, mert természetesen gondoskodni kellett arról, hogy mindenki részesüljön a müvelődés fényében. TRABALKA ANDRÁS, a kulturotthon igazgatója, s az őt támogató tanári kar megbirkózott ezzel a feladattal. December elejétől Thália lelkes hivei több szindarabot mutattak be. Ezenkivül hivatásos együttesek is ellátogattak a faluba. Fellépett a nagyváradi Bihoreana népi együttes, valamint a temesvári magyar szinházi társulat. Külföldi vendégei is voltak a 200 férőhelyes müvelődési otthonnak. Február folyamán Szapárligetre látogatott a baráti Jugoszláviából egy mükedvelő népi együttes. Március első vasárnapján pedig Szapárligeten vetélkedtek a Szinpadi dialógusban való továbbjutásért Zerind és Nagyszintye község mükedvelői. Egymást érték az iskolai rendezvények is és gyakoriak voltak a táncos estélyek.

Ez a rövid felsorolás is bizonyitja, hogy Szapárligeten előadásokban, müvelődési eseményekben nem volt hiány. Van azonban a szapárligeti müvelődési életnek egy árnyoldala is. Többször beszéltünk már róla, de ugy látszik a gyakori panasz pusztába kiáltott szó marad.

December elseje óta ugyanis Szapárligeten megoldatlan a „könyvtár-probléma". Egész télen az olvasni vágyók csak lelakatolt ajtóval találták szemben magukat, s ha olvasni akartak, akkor vagy könyvet vásároltak, vagy a szomszédos Nagyszintyére rándultak át kölcsönkönyvekért. Ezek után senki sem csodálkozhat azon, hogy a 2200 főnyi faluban mindössze 18 olvasó szerepel a statisztikaban.

Beköszöntött a tavasz, megkezdődtek a mezőgazdasági munkálatok. Reméljük azonban, hogy a tavaszi szezon nem jelenti a közmüvelődési tevékenység befejezését, s a küszöbön lévő pártévforduló megpezsditi a mükedvelő hangulatot, indítást ad a hibák gyors felszámolására.

KIRÁLY ANDRÁS

MEGYÉNK AZ ORSZÁG TÜKRÉBEN

ZSIBÓI BÉLA az IGAZ SZÓ legutóbbi számában VÁNDORMADARAK cimen közöl mélyenszántó szociográfiai tanulmányt Ágyáról. Három fejezete — A falu, A föld és Az ember — pontos, de ugyanakkor megkapóan meleg ismertetés a település, gazdálkodás és a lakosok emberi problémáinak multjáról és jelenéről. És követendő példa is megyénk tanitói, tanárai számára: érdemes Zsibói Béla utján járni!

Mozaik

A 11. számu Általános Iskolában, a Hősök voltak, hősök ma is tematikáju vetélkedőn kivül, a pionirok **Mit tudtok a kommunistákról?** cimü zenés-irodalmi összeállitása is szép sikernek örvendett.

A kisjenői liceum felsőosztályos tanulói **Az ötéves terv megvalósitásai** cimmel rendeztek vetélkedőt. Az iskolai fotokör tagjai kiállitáson mutatják be a város fejlődését, a kisjenőiek uj életét.

Szemlakon, Lippán, Vladimirescun, Borossebesen és Kisjenőben e héten tartották meg a **Dolgozva, tanulva gazdagabb termést érünk el** elnevezésü verseny községi, illetve városi szakaszát. Vasárnap ujabb három helységben — Ternován, Világoson és Borosjenőben — lesz verseny. A döntőt április 25-én rendezik Aradon.

Hétfőn, április 12-én este 6 órakor, az Aradi Állami Szinház nagytermében a Vagongyár szakszervezeti együttese **A dicsőség órájában** cimmel tart diszelőadást a párt megalakulásának 50. évfordulója, a szocialista versenyben élenjáró és kitüntetett vagongyári dolgozók tiszteletére.

ARADI TOLLAK

George Ciudan

Felelet

Ha egyesek
megkérdenek:
mi, kommunisták
szeretünk-e,
szemükbe nézek,
ugy felelek: ahogy eddig
soha senki sem.

Ha egyesek
megkérdenek:
mi, kommunisták
hisszük-e az istent,
szemükbe nézek,
ugy felelek:
magunkban hiszünk,
a közösségben,
népünk bölcs gyülekezetében.

Ha egyesek
megkérdenek:
mi, kommunisták
puritánok vagyunk-e,
szemükbe nézek,
ugy felelek:
mi is hibázunk
olykor,
mint általában az emberek.
De gyülöletből és szerelemből
gyurt bennünket a történelem,
hogy itt a Földön,
nem a magas egekben,
teremtsünk boldog életet.
Forditotta: MÉSZÁROS ISTVÁN

Böszörményi Zoltán

Üzenet

zajlanak a napok
szines lapok
s zene szól
mint anyám meséjében
győzött már a lebecsült
kisebbik fiu
s most világra szóló
tetteket visz véghez

légy hát enyém
szertelen nyugtalanság
szép emberi üzeneted
köszöntse e tavaszi földet
mert érte lobog
ereinkben a vér
érte képzeljük terveink
gépezetét a csillagokig
érte harcol keményen
és bölcsen a párt
te reményünk anyja
mindenünk otthona
édes virágzó haza

Aforizmák zenéről

A zene titokzatos és néha meghökkentő ereje abban rejlik, hogy képes lelkünk legtitkoltabb magatartásait is megvilágitani.

A zene nem virtuózoknak született. A virtuózok születtek a muzsikának.

GEORGES DÜHAMEL

Az üres virtuozitás arra jó, hogy leplezze a müvész tudatlanságát.

LISZT FERENC

Hogy a müvészetet mélységesen ismerjük, előbb mindent tudnunk kell eredetéről és fejlődéséről.

G. FAURÉ

Ha meg akarjuk nyerni a közönséget, kiséreljük meg előbb fellelkesiteni.

RICHARD WAGNER

A muzsika az emberi szivnek az a titkos számitása, amelyről senkit sem értesit.

LEIBNITZ

● KÖNYVEK ● KÖNYVEK ● KÖNYVEK ● KÖNYVEK ●

Varró Dezső 63 éves és nemrég jelent meg első verseskötete, a Kriterion gondozásában.

A két világháboru közötti költészet ismert és vitatott alakja, akit Dsida Jenő „a muzsa többi jó kegyencei" között emleget Szabédi Lászlóval, Szemlér Ferenccel, Kiss Jenővel és Bözödi Györggyel egysorban. Versei jórészt a Helikonban, Pásztortüzben és a Termésben jelentek meg 1925 és 1943 között, de irt a Nyugatba, az Enyedi Ujságba és a Szamosmenté-be is. Első versei az Enyedi Ujságban láttak napvilágot. (Megjegyzendő, hogy az akkor Enyeden tanárkodó Áprily Lajos figyelemmel kisérte és irányitotta is a fiatal költő első szárnybontását).

Költészete 1930 és 1934 között bontakozik ki. A felfordulás előtt álló világ, mint sulyos köd nehezedik a költő érzékeny lelkére. A kilátástalanság, emberi sivárság ellen próbál tiltakozni mind eredménytelenebbül, mig 1940-ben végleg elhallgat. (A később közölt versek mind előbbi évek termékei).

Abafáy Gusztáv, az előszóban nem tudja határozottan megindokolni ezt a hallgatást, de reméli, hogy ez az első gyüjteményes kötet visszaadja a költő hangját.

Varró Dezső költészete különös, mondhatni egyedülálló a maga nemében, akár Dési Incze János festészete. Kifelé nyugtalan, de belülről valami megmagyarázhatatlanul emberi hanggal tör az értelemre.

Gyermekkoromban sokszor láttam őt sétálgatni a cichegyi uton vagy Kozárvár felé menet, de találkoztam vele a nagytemetőn, a

KÜLÖNÖS LÍRA

Rózsahegyen és a Bakó erdőn is. Mindig valami megbocsátó mosolylyal nézett az emberekre, akik hallottak arról, hogy költő, s ezért valami furcsa szorongással köszöntötték. Megszólitani sohasem mertem, csak csodáltam mérhetetlen nyugalmát.

Mekkora meglepetés volt számomra ennek a különös embernek a verseit olvasni. Igy vallani a szerelemről, az emberről, természetről, csak a népballadák megrázóan egyszerü sorai képesek. A szerelem és a természet egységéről igy ir: Ő csak csoda reggelre ébred / csodatavasz simul a fákra / mikor a harmat rápihen / az ibolyákra."

Költészetében minduntalan felbukkan a háborut érző világ fájdalmas motivuma, a halálfélelem, az élni akaró kiszolgáltatott ember levegő utáni kapkodása. Ezt bizonyitják a Betelt a pohár vádoló sorai is. „Golgota az egész világ / Minden baka szent, aki vérzik / minden szajha lehet virág / nevet szerez itt a bitang is / hőssé magasztosul a gyáva." És erről vallanak az Aki sirjában ébred félelmetes képei is. „Jaj, aki a sirjában ébred / öntudata pokol ajándék / saját teste büzére éled / igy üdvözli a szörnyü véget / ki a koporsójában ébred."

Varró Dezső költészete — generációm számára — egy letünt kor mementója, irodalomtörténeti dokumentum s talán ezért is rázott meg annyira és vált igazi élménnyé számomra. A kötet legszebb darabjai — az emlitetteken kivül — talán a 40 fok Celsius. Consumatum est. Gyilkos tavasz. De nem is válogatok tovább, hisz mindenik önmaga helyett beszél.

PÁVAI GYULA

* Varró Dezső: Gyilkos tavasz, Kriterion, 1970

Hatékony közmüvelődés ügyében

Egyszer megkérdezték Lenint: mi lesz, hogy ha az emberek már nem járnak templomba. Szinházba fognak járni — felelte.

Tágabb értelemben „a szinház" magába foglalja az előadó müvészetek müfajainak széles skáláját. Persze, ha nem csak Thália hivatásos papjainak előadásaira gondolunk. Az a szándék vezet, amikor ezt a „hétvégit" irom, hogy a müvelődési házak és otthonok, üzemi és szövetkezeti klubok mükedvelő mozgalmának tüzét élesszem. Ugyanis ezek az intézmények a tömegmüvelődés, ezrek müvészi hajlamai előtt tárták szélesre kapuikat, s nevelik a szépérzéket, müveltséget, tudást, de a mükedvelő jártasságát, gyakorlottságát is a müvészet különböző ágaiban. Nem véletlen, hogy a tömegkultura az utóbbi időben lendületes fejlődésnek indult szociológiai kuta-

Jegyzetlapok

tások egyik legizgalmasabb területe. Éppen az eddigi felmérések figyelmeztetnek a strukturális változások igenyére. Egyszóval az időszerüség, napjaink eseményeinek, problematikájának gyors reagálása, az élettel való eleven kapcsolata kristályositja ki a közmüvelődési tevékenység modern életformánknak megfelelő leghelyesebb változatait, alakjait. A mükedvelő mozgalom csak ugy teljesitheti tehát hivatását, hogy ha a történelmileg és társadalmilag adott szükségletet ki tudja elégiteni. „Egy irodalmi alkotás, egy dal, egy képzőmüvészeti munka nem lehet hasznos, nem lehet értékes az ember, a társadalom számára, ha gondolatban szegény, ha nem képes meghatni, ha nincs meggyőző ereje, ha nem hat nemesitően szellemünkre" — állapitja meg NICOLAE CEAUŞESCU elvtárs a müvészeti és kulturális dolgozók találkozóján elhangzott beszédében. Ugy érzem, ezek a szavak irányt mutatnak nemcsak a müvészet és kultura hivatásos müvelői, hanem mükedvelő mozgalmunk képviselői számára is.

Közeledik pártunk félszázados évfordulója. Városon és falun mükedvelők tömegei készülnek pártunk és hazánk történelmi jelentőségü nagy eseményének fogadására. S hogy a tisztelgés méltó legyen, tegyünk meg mindent magas szinvonala és hatékonysága érdekében.

MÓZER ISTVÁN

Vadcsapáson

— BESZÉLGETÉS TÓTH KÁLMÁN ÍRÓVAL —

Közöttünk volt egy hétig Tóth Kálmán, a kitünő ifjusági regényiró a VADÁSZÖSVÉNYEN, KAGUR, A FARKAS és annyi sok más kedves könyv szerzője. Közöttünk volt és mesélt nekünk: az erdőről, állatokról, a természetről. „Elkésett interju" is lehetne a cime ennek az irásnak, hiszen könyvei évekkel ezelőtt táltak napvilágot, a négylábu hősökről szóló kedves történetek gyerekélményként élnek bennem és mindenkiben, akik számára a vadcsapásokon zajló élet szépsége, eredetisége jelent valamit.

— Hősei emberként élnek, viselkednek és gondolkodnak az erdőben. Mi a célja ezzel a tudatos megszemélyesitéssel?

— Közelebb hozni a vadon életét ifjuságunkhoz. Nagy kiterjedésü erdőségeinkben, hegyeink bércei között és a végtelen nádasok mélyén az Európában élő vadfajok legtöbbje megtalálható. A nagyközönség, de különösen ifjuságunk — a szakemberek kivételével — általában keveset és sok mindent tévesen tud a nálunk felelhető vadfajok életéről. Figyelje meg, hogy a tizenéves nemzedék tulnyomó része többet tud a távoli dzsungelek vadjairól, mint a közvetlen közelében lakó állatokról. Ezért elsősorban arra törekedtem mindig könyveimben, hogy olvasmányosan, a maga valóságában és szépségében tárjam fel az ifjuság előtt erdeink hihetetlenül gazdag faunáját, megszerettessem velük a sürük rejtekén tovasuhanó vadak szokásait, életét.

— Könyvei közül a Kagur, a farkas aratta a legnagyobb sikert. Három kiadást ért meg es román nyelvre is lefordították. Számomra, aki a havasok tövében nőttem fel, sokáig minden farkas egyet jelentett Kagurral. Valamilyen személyes élmény ihlette Önt a regény megirására?

— Első farkaselejtésem Máramaros hegyeiben. Sok élményem van róluk, mindig érdekeltek a vadon legtitokzatosabb életü csavargói. A farkas sokat foglalkoztatja az ember képzeletét. Találékonyságáról, vakmerőségéről, vérengzéséről és észbeli képességeiről számos történet forog közszájon.

— Erdőnek lapuló házunkban téli éjszakákon, vagy kirándulások során a tábortüzek mellett nem egyszer halottam farkasüvöltést, a természetnek ezt a fenyegető melódiáját, amelynek hallatára remegve lapul meg minden vad, és borzong az ember. A Kagurban nagyon szemléletesen ir erről...

— Magas vagy mély hangon elénekelt magánhangzók egybeolvadó hosszu sorozata ez, amelyet mindegyik farkas egyénileg szólaltat meg. Jack London volt az, aki a VADON SZAVÁ-ban emberközelségbe tudta hozni a farkasok üvöltésének hátborzongató elégiáját.

— Olvasunk-e a közeljövőben ujabb kedves történetet Kagurhoz hasonló négylábu hősökről?

— A Dacia Kiadónál hamarosan megjelenik PONCSÓ, A VADMALAC cimü regényem, amely egy magára maradt, ember által felnevelt fiatal vaddisznó sorsát követi. Későbbi terveim között szerepel egy kutyaregény is, egy vadásztacskó története.

★

Itt van a tavasz, megelevenedik a természet, hivogatóan tárja felenk magát. Fogadjuk meg Tóth Kálmán szavait: „Mesél nekünk egy-egy apró lábnyom, az ut kanyaránál fehérlő, meghántott kérgü fiatal fa törzse. Szarka cserreg a vizmosás széléről, őzbak riaszt a fiatalos vágatban, — amott pedig bajba jutott nyul jajgatja tele a cserjést. A vadon szava hiv, szól hozzánk. Induljunk hát el uj titkok felfedezésére az erdők sejtelmes mélye felé vezető vadcsapásokon".

BERECZKI KÁROLY

NEMZETKÖZI ÉLET

Tudor Mircea felszólalása az MVSZ VI. kongresszusán

Genfben folytatja munkálatait a Meteorológiai Világszervezet VI. kongresszusa. Tudor Mircea román küldött felszólalásában kétségbe vonta a csangkajsekista küldöttek mandátumának érvényességét, s rámutatott, hogy Kina egyedüli törvényes képviselői csak a Kinai Népköztársaság delegátusai lehetnek. Ugyanakkor követelte, hogy érvénytelenitsék a saigoni és Pnom Penh-i rezsim delegátusainak képviseleti jogát, hangsulyozva, hogy Dél-Vietnamot és Kambodzsát jog szerint csakis Dél-Vietnam Köztársaságának ideiglenes forradalmi kormánya, illetve Kambodzsa Királyi Nemzeti Egységkormánya képviselheti.

A soron lévő napirendi pontra, a Koreai NDK-nak az MVSZ-ben való felvételi kérésére utalva, a román delegátus kijelentette, hogy egy szuverén és független állam jogos kéréséről van szó, amelyet reális szellemben és az MVSZ-tagállamokra háruló teljes felelősséggel kell megvitatni. E kérdés megoldása tekintetében az államok jogegyenlőségének alapelvéből kell kiindulni, amely szerint minden államnak jogában áll egyenlő mértékben és megkülönböztetés nélkül részt venni a nemzetközi életben, s figyelembe kell venni a természeténél fogva és az Alapokmány szerinti egyetemes jellegü szervezet szükségleteit.

A Koreai NDK jogos kérését szilárdan támogatva, a román delegátus hangsulyozta, hogy e kérés pozitiv megoldása elősegitené az MVSZ fokozottabb hatékonyságát, s előmozditaná a nemzetközi kapcsolatok enyhülését.

A román-bolgár vegyipari együttműködés továbbfejlesztése érdekében

Küldöttségünk látogatása Bulgária NK-ban

Pencso Kubadinszki, Bulgária NK Miniszterlanácsának alelnöke, épitkezés és épitészeti miniszter, a gazdasági és müszaki-tudományos együttmüködési vegyes bizottság bolgár elnöke fogadta a Mihail Florescu vegyipari miniszter vezette román küldöttséget. A delegáció Georgi Pavlov bolgár vegyipari és fémipari miniszter meghivására tesz látogatást Bulgáriában. A szivélyes, baráti hangulatu megbeszélésen a felek a román—bolgár vegyipari együttmüködés továbbfejlesztésével kapcsolatos kérdésekről tárgyaltak. A fogadáson részt vett Georgi Pavlov és Nicolae Blejan, hazánk szófiai nagykövete.

Küldöttségünk bulgariai tartózkodása során látogatást tett több ipari vállalatban, köztük a vidini és vracai vegyipari kombinátban, a burgaszi és a plevnai petrokémiai kombinátban, valamint a szófiai Farmachim Állami Gazdasági Szövetségben és Gyógyszeripari Intézetben. A delegáció tagjai megbeszélést folytattak a Vegyipari és Fémipari Minisztérium vezetőségével és a vegyipari kooperáció kérdéseiről tanácskoztak az együttmüködési vegyes bizottság vegyipari csoportjával. A román és a bolgár külkereskedelmi vállalatigazgatók ugyanakkor megtárgyalták a vegyipari árucsere bővitésének kérdéseit. A felek megállapodtak, hogy az együttmüködés és a kooperáció fejlesztése érdekében célszerü a román és a bolgár vegyipari vállalatok közvetlen kontaktusa és ilyen értelemben megállapodást irtak alá erre az évre.

Mihail Florescu vegyipari miniszter sajtóértekezleten ismertette a bolgár ujságirókkal a román vegyipar fejlődését. Nyilatkozatát közvetitette a bolgár rádió és televizió.

3295 repülőgép, 4411 helikopter

Az USA beismert vesztesége Indokinában

A saigoni amerikai katonai parancsnokság bejelentette, hogy március 31 és április 6 között két repülőgépet és 17 helikoptert veszitett. A hazafias erők tüzérsége ezek közül hetet Dél-Vietnam területe, hármat pedig Laosz déli része fölött lőtt le.

Amióta az amerikai katonai hatóságok adatokat közölnek indokinai háborus veszteségeikről, az USA erői 3295 repülőgépet és 4411 helikoptert veszitettek — jelenti a France Presse.

Az emlitett időszakban a helikopterek által támogatott B—52-es tipusu amerikai gépek bevesen bombázták a dél-vietnami, kambodzsai és laoszi határvonal érintkezési pontjától mintegy 20 kilométerre lévő 6. számu támaszpont környékét. A bombavetők ezenkivül jelentős mennyiségü folyékony tüzelőanyagot szétszórtak és meggyujtottak, hogy feltartóztathassák a hazafias erők offenziváját.

Szufanuvong interjúja

A vietnamizálás még a kezdet kezdetén csődöt mondott

A szovjet rádiónak és televíziónak adott interjujában Szufanuvong herceg, a Laoszi Hazafias Front Központi Bizottságának elnöke kijelentette, hogy az Egyesült Államoknak a háboru vietnamizálásával kapcsolatos terve még a kezdet kezdetén csődöt mondott. Együttmüködve Vietnam és Kambodzsa testvéri fegyveres erőivel, a Patet Lao-csapatok és a laoszi nép határozottan szembeszállt az ellenséggel, s végül is győzött — mondotta Szufanuvong. „Mi kitartással védtük a hazafias erők által felszabaditott övezetet, megnöveltük katonai erőnket. Ezek a nagy stratégiai jelentőségü győzelmek, együtt a vietnami és a khmer nép győzelmeivel, széles távlatokat nyitnak meg a laoszi népnek az agresszió ellen vivott harca előtt".

Apollo-15

Több alkatrész meghibásodott

Az Apollo—15 fő fülkéjének és révhajójának több alkatrészét kicserélik a héten észlelt meghibásodásuk miatt — jelentette be az Országos Urhajózási és Urkutatási Hivatal (NASA).

A leendő három ürhajós, David Scott, James Irwin és Alfred Worden szinlelt repülési és ellenőrzési kisérletei során nagy mennyiségü oxigén és hidrogén szivárgott be a vezérlő és a szolgálati kabinba. Ezért szükségessé vált a tartályszelepeknek, a vezérlőtábla egyes részeinek és egyes áramkörének a kicserélése. A NASA szóvivője megjegyezte, hogy az ürhajót a tervezett időpontban, julius 26-án fellövik, mivel a meghibásodásokat idejében felfedezték.

Kairóban megkezdte munkálatait

Az arab államfők képviselőinek értekezlete

Az összejövetel célja a jordániai helyzet rendezése
Jordánia nem küldött képviselőt

Szombaton az egyiptomi fővárosban, az Arab Liga székházában megkezdte munkálatait az arab államfők képviselőinek a jordániai hatóságok és a jordániai területen lévő palesztinai ellenállási szervezetek közötti konfliktus rendezésének szentelt értekezlete — közli a MEN hirügynökség. A munkálatok a jordániai képviselők távollétében — ezek bejelentették, hogy nem vesznek részt az összejövetelen — és a palesztinai szervezetek távollétében kezdődtek meg. A kairói rádió közlése szerint, a megnyitó ülésen részt vettek az EAK, Sziria, Libia, Szudán, Kuwait, Libanon és a két yemeni állam képviselői. Az első ülés, amely négy órát tartott, zárt ajtók mögött folyt le.

Az ülésszak megkezdése után Algéria EAK-beli ideiglenes ügyvivője kijelentette, utasitásokat kapott kormányától, hogy vegyen részt a munkálatokon. Utólag a palesztinai ellenállás kairói képviseletének vezetője közölte, hogy Yasszer Arafat, a Palesztinai Felszabaditási Szervezet Központi Bizottságának elnöke képviselőjeként, csatlakozik az összejövetelhez, és a következő, vasárnapra kitüzött ülésen beszámolót terjeszt elő a jordániai helyzet alakulásáról.

Egyiptomi sajtójelentések szerint a kairói értekezlet részvevői megvizsgálják az Ahmed Hilmi tábornoknak, az arabközi katonai bizottság vezetőjének jelentését. Az EAK külügyminisztere megvizsgálás céljából előterjeszti még a jordániai hatóságok és a palesztinai kommandók által Kairóban és Ammanban aláirt egyezmények szövegét (ezek előirányzatait nem hozták nyilvánosságra), az arabközi katonai és civil bizottságok jelentéseit a jordániai helyzetről, valamint adatokat az utóbbi időben lezajlott arabközi kontaktusokról.

A MEN hirügynökség rámutat, hogy az arab államfőknek a kairói értekezleten részt vevő képviselői üzenetet intéztek Husszein jordániai királyhoz és Yasszer Arafat palesztinai ellenállási vezetőhöz, kérve őket, vessenek véget a jordániai incidenseknek.

Merénylet-kísérlet az NSZK elnöke ellen

Németország Szövetségi Köztársasága Elnökségének szóvivője bejelentette, hogy péntek este merényletet kiséreltek meg Gustav Heinemann elnök ellen. A merénylő, a 20 éves Carsten Eggert, kését elrejtve megpróbált észrevétlenül bejutni az államfő székhelyére, de az őrség észrevette és feltartóztatta. A rendőrség, amely gyilkossági kisérlet vádjával azonnal letartóztatta Eggertet, meginditotta a vizsgálatot. Az ügyészségen azt mondották, hogy az Eggertnél végrehajtott házkutatás során a nácizmust dicsőitő ujságokat és fényképeket is találtak. A hatóságok most azt igyekeznek megállapitani, hogy Eggert önállóan cselekedett-e, vagy pedig valamelyik szélsőjobboldali csoport áll a háta mögött.

Az ellene irányuló merényletkisérletet kommentálva, Heinemann elnök, aki jelenleg a Fekete-erdő egyik hegyi falujában tölti szabadságát, kijelentette: „ez az eredménye annak a hónapok óta folyó uszitó kampánynak, amely a leggyalázatosabb eszközöktől, az erőszakra való bujtogatástól sem riad vissza".

A nyugatnémet kormány elítéli a szélsőjobboldali erők akcióit

Szombaton a nyugatnémet kormány elitélte azt a propagandát, amelyet a szélsőjobboldali erők folytatnak az európai szocialista országokkal való kapcsolatok normalizálási politikája ellen. Ruediger von Wechmar, a kormány szóvivőjének helyettese kijelentette az ujságiróknak, hogy azok, akik a kormány külpolitikájával kapcsolatos vitában az erőszak mellett foglalnak állást, felelősek a szélsőséges akciókért, amelyek a Gustav Heinemann elnök elleni merényletben érték el tetőpontjukat.

A kormány ellenfeleinek gyalázó hangneme — mondotta a szóvivő — a külpolitika helyessége kérdésében folyó vitába az erőszak elemét vitte be, ami mélységesen elitélendő. Wechmar megemlitette, hogy a jobboldali ellenzékiek legutóbbi tüntetésein szélsőséges kiáltványokat terjesztettek. Bonnban ugyanakkor kijelentették, hogy Carsten Eggert, az elnök elleni merénylet letartóztatásban lévő tettese, tagja a szélsőjobboldali Nemzeti Demokrata Pártnak.

A szocialista országokból

Szovjetunió

A kazahsztáni Csimkent közelében megkezdődött a Szovjetunió egyik legnagyobb kőolajfinomitójának épitése. A kőolajfinomitóban külön berendezést épitenek arra, hogy a hulladékanyagból ként gyártsanak. Az uj létesitményben az összes technológiai folyamatokat elektronikus számitógépek segitségével irányitják.

Jugoszlávia SZSZK

Jugoszlávia SZSZK-ban 1974-ben elkészül a Plocе adriai kikötőt a Belgrád közelében lévő Pancsevoval összekötő nagy kőolajvezeték. A több mint 700 kilométeres csővezetéken évente 20 millió tonna kőolajat fognak továbbitani. A szakemberek becslései szerint a kőolajszállitás a csővezetéken csak hatodannyiba kerül, mint vasuton.

Német DK

A Német Demokratikus Köztársaság vegyiparának termelése a legutóbbi ötéves tervben hozzávetőleg 1,5-szeresére növekedett, s igy 1970-ben értékben elérte az NDK egész 1949. évi ipari termelésének értékét. A vegyipar fejlődése jórészt a nagy beruházásoknak köszönhető. A vegyipari beruházások csupán 1969-ben az ország összipari beruházásának 19 százalékát tették ki.

Magyar NK

Több évi előkészület után a Videoton rádió és televizió gyárban Videocolor néven előállitották az első szines televizió készüléket. Ez év végéig a vállalat 420 ilyen készüléket állit elő, 1972-ben pedig megkezdik a sorozatgyártást.

Lengyel NK

A betegségekkel szemben ellenálló, igen nagyhozamu len- és kenderfajtákat neveltek ki a lengyel kutatók. Az uj fajtákból a legkülönbözőbb kelmék állithatók elő.

Bulgária NK

A korszerü épitkezés egyik remeke Szófiában.

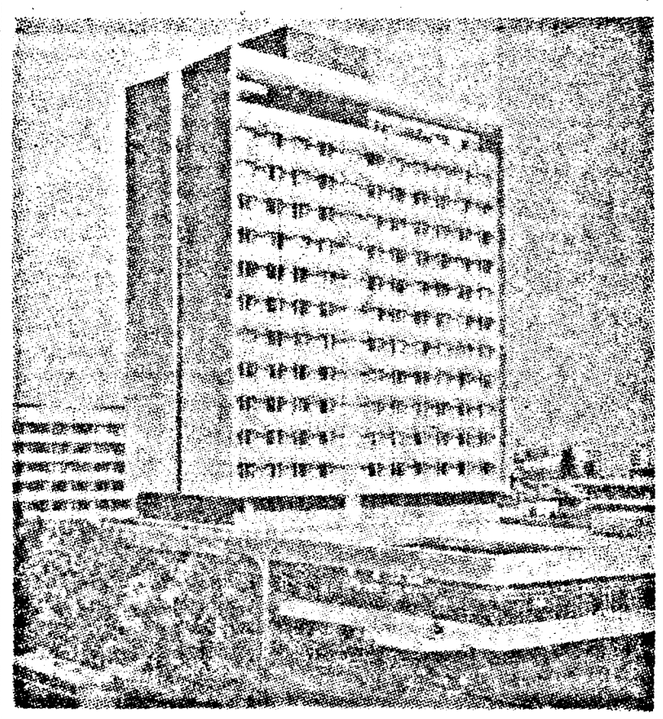

INNEN-ONNAN

Az Egészségügyi Világszervezet egyik tanulmánya szerint világszerte növekvőben van a cukorbetegek száma. Egyes országokban a betegség által okozott elhalálozás kétszeresére, háromszorosára növekedett az utóbbi tiz évben. Ez a helyzet például Franciaországban, Finnországban, Olaszországban és Kolumbiában. Bár az inzulin feltalálása jelentősen enyhitette a cukorbetegség következményeit, a betegség ma is elég veszélyes — jelentette ki dr. Candau, az Egészségügyi Világszervezet vezérigazgatója.

★

Fort Jacksonban a sorozó bizottság felmentett a katonai szolgálat alól egy makkegészséges fiatalembert, a hatalmas termetü Robert Bartert. Hogy miért? A raktáros nem talált megfelelő lábbelit a legény 56 centiméteres lábára. De hiába is keresett volna, mert az amerikai hadsereg legnagyobb kincstárija is „csak" 48 centiméter.

★

Brémában bemutatták a sajtó képviselőinek az első nyugatnémet gyártmányu sugárhajtásu utasszállitó repülőgépet. A VFW—614-es mintáju gépbe Rolls-Royce motort szereltek, 44 utas szállitására alkalmas, óránkénti sebessége 700 kilométer.

A cég képviselői szerint a jövő év végéig megkezdik a gép sorozatgyártását.

★

Lionello Ferrari, a kiváló olasz sebész-professzor fontos találmányról számolt be. A professzor, aki hevesen ellenzi a szivátültetési mütéteket, egyszerü, elektronikus áramkörrel működő „szivpótló" készüléket állitott elő. A készülék pontosan reprodukálja a szivdobogást és a vérkeringést. Ismeretes, hogy az eddig előállitott müszivek véralvadást okoztak és csökkentették a vörös vérsejteket. Ferrari professzor három éven át végzett kisérleteket Japánban és több emberéletet sikerült megmentenie.

★

A „csillagközi széllel" és az üstökösök gázburkával kapcsolatos felfedezéseiről számolt be a NASA washingtoni székhelyén tartott sajtóértekezleten két amerikai és egy francia tudós. Garry Thomas és Charles Lillie, a Colorado Egyetem és Jacques Blamont, a Párizsi Egyetem professzora közölte, hogy az OGO—5 és OAO—2 amerikai mesterséges holdak „csillagközi szelet", óránként 16 ezer kilometeres sebességgel száguldó hidrogénáramot észleltek. A „csillagközi szél" a Skorpió és a Nyilas csillagképből indul ki és ellipszis pályán a Bika csillagkép felé tart. Hőmérséklete mintegy 5000 C-fokra tehető. A tudósok elmondták továbbá, hogy megállapitásuk szerint az üstökösök ködszerü burka szintén hidrogén és mintegy 15 millió kilométer vastag. A gázburok az üstökös magjának jégkristályaiból származhat — hangoztatták.

LEGFRISSEBB HÍREINK

Két ismeretlen egyén péntekre virradólag támadást intézett az Olasz Kommunista Párt Este helységi (Padova közelében) székháza ellen. A támadók betörték az épület bejáratát, s benzinpalackokkal felgyujtották a helyiséget. A tüz tetemes anyagi károkat okozott és több dokumentum a lángok martaléka lett. A padovai rendőrség vizsgálatot inditott.

A mult heti nagy esőzések és földcsuszamlások ujabb áldozatokat követeltek és jelentős anyagi károkat okoztak Peruban. Chota helységben hat embert maga alá temetett a beomló föld, Pomamhuancaban pedig ugyanennyi fult vizbe. Pasco megyében még nem tudták megállapitani az áldozatok számát és a kár nagyságát.

A karacsi rádió hivatalos források alapján közölte, hogy chittagongi szeparatista elemek pénteken megadták magukat a pakisztáni csapatoknak. A rádióközlemény szerint a béke helyreállitását óhajtó lakosság is támogatja a rendfenntartó közegeket, s számos politikai szervezet vezetője is együtt kiván müködni a hatóságokkal az ország nyugalmának helyreállitásában.

Hir szerint az üzleteket ismét kinyitották és a kikötőben is megindult a forgalom.

Szöulban három napja tüntetnek a diákok a Pak Csizsan Hi-rendszer politikája ellen és egyben követelik letartóztatott társaik szabadon bocsátását. A tüntetők és a rendőrség között összetüzésekre került sor, a rendőrök könnygázbombákkal oszlatták szét a tüntetőket.

Ismét sulyosbodott az állapota Vladimir Rolovics stockholmi jugoszláv nagykövetnek, aki ellen a napokban két usztasa merényletet követett el. Az orvosi közlemény szerint a beteg szivverése gyengült és vérnyomása is csökkent. A nagykövetet, aki a merénylet óta nem nyerte vissza eszméletét, mesterséges légzéssel tartják életben.

Amint az Uj Kina hirügynökség jelenti, az USA egyik katonai repülőgépe április 8-án behatolt a Kinai NK légiterébe Kuangtung tartomány Tung szigete fölé, április 9-én pedig egy amerikai hadihajó megsértette a Kinai NK felségvizeit ugyanabban a tartományban.

A Kinai NK külügyminisztériumának szóvivőjét felhatalmazták, hogy intézzen figyelmeztetést az az USA-hoz az emlitett katonai provokációkkal kapcsolatban.

Conakryban aláirták a Románia Szocialista Köztársaság és a Guinea Köztársaság 1971. évi kereskedelmi cseréiről szóló jegyzőkönyvet.

Nixon elnök 64.3 millió dollár megszavazását kérte a Kongresszustól olyan uj munkahelyek létesitésére, ahol 16—19 éves fiatalokat foglalkoztatnának. A munkaügyi minisztérium adatai szerint a fiatalok soraiban a munkanélküliség elérte a 17 százalékot.

Nixon elnök intézkedését az a körülmény is befolyásolta, hogy az amerikai nagy városokban a munkanélküliség miatt az ifjuság nagyszabásu szociális akcióira számitanak a nyár folyamán.

Párizsban befejezte munkáját az Ipar- és Tudományfejlesztési Minisztérium nemzetközi geológiai kollokviuma. A hirneves Eugene Roquin francia geológus professzor tiszteletére szervezett kollokviumon a világ számos szakembere vett részt. Romániát Alexandru Codarcea akadémikus, a Geológiai Tartalékok Országos Bizottságának elnöke képviselte, aki tolmácsolta a román geológusok nagyrabecsülését az ünnepelt iránt.

Ulsterben csaknem 18 000 katonát helyeztek riadókészültségbe a vallási ünnepek idejére, hogy elejét vegyék az esetleges incidenseknek. Mindenütt külön alakulatok vizsgálják át a terepet fegyver és robbanóanyag után kutatva. A vizsgálatok során a Tyrone megyei Cookstownban egy 30 kilós bombát találtak. Lurgan közelében pedig egy hatalmas aknát.

A közös piaci csatlakozást ellenző brit nők szervezete tüntetést rendezett a parlament előtt, követelve, hogy a kormány mondjon le az EGK-ba való belépésről. A tüntetők az alsóház titkárságához benyujtott határozatukban hangsulyozzák, hogy Nagy-Britannia lakosságának 66 százaléka ellenzi a csatlakozást.

A mexikói El Reahitoban sulyos incidensre került sor a lakosság és egy csempészbanda felkutatására kivezényelt katonai alakulat között. Egy véletlenül kilőtt fegyvergolyó halálra sebzett egy katonát, megtorlásként az alakulat tagjai visszalőttek. Tiz lakos meghalt, sokan megsebesültek.

A hatóságok közölték, hogy vizsgálatot inditanak az ügyben.

Margaret Waldennek, a kanadai asztalitenisz társaság főtitkárának vezetésével kanadai teniszjátékosokból álló küldöttség érkezett Pekingbe. A delegáció baráti látogatást tesz a Kinai NK-ban — közli az Uj Kina hirügynökség.

Vörös Lobogó szerkesztőséget Republicii ut 81. szam. Telefon: 124-14, 116-92, 130-87, 135-69, 146-74. Kiadóhivatal 128-34. Nyomda: 130-93, 120-77. Tip. I.P.B.A. 40 168